

לא אקראי. ולא במקרה

מחשבות בעקבות חיסולו של סינוואר

בית יוצר
לבניין הרוח
חיל החינוך והנוער

יושב על כורסא, בלב ההריסות. במקרה.
בין השבעה באוקטובר לשמיני עצרת. באקראי.

אחר הצהריים, יום שישי. לא, בעצם ערב חג.
הימים מתערבבים להם במשימות החוזרות ונשנות. חוס אימים בתוך הוסט. כבר לא מבחינים בין העור המיוזע לבין הגופייה או המדים. למרות כל החוזי והאמצעים והמודיעין – כל בית נראה מאיים, כל חורבה היא צלף, נ"ט, מיטען. פתאום זיהוי.
והאינסטינקט, הו האינסטינקט. היכולת, באמצעות שילוב של טכניקה, תרגולת, מנהיגות וערכים, לגרום למישהו, במרחב המאיים הזה, להגיב לזיהוי בהסתערות, בהתקפה. עוד רימון נזרק. ועוד אחד. וירי של טנק. וצלף.
כבר כמה וכמה שבועות שהם שם. בזמן האחרון יש להם מחשבות על 'חזית משנית' או 'קו בט"ש'. והמפקדים מסבירים שוב ושוב את התמונה הרחבה, את המשמעות, את ה"לשם מה", מחזקים את הרצון.

מחקר של מכון RAND מלפני שנים ספורות קבע, באופן לא מפתיע כי גם במאה ה-21, הרצון להילחם (the will to fight) הוא המשתנה הבודד החשוב ביותר במלחמה.
למרות כל השינויים שהתרחשו בעולם בעשורים האחרונים, נראה כי תמצית המחקר מתוקפת גם כיום, עמוק לתוך המאה העשרים ואחת: "הרצון להילחם הוא הנטייה וההחלטה להילחם, להתמיד בלחימה, ולנצח. הטכנולוגיה הטובה ביותר בעולם היא חסרת תועלת ללא עוצמת הרצון לעשות בה שימוש ולהתמיד בשימוש בה גם לנוכח אבדות ואסונות..."

מהרצון של מי מתחילים?
מהחוליה הטכנית שאילתרה משהו הזוי כדי להחזיר את הטנק הזה לכשירות. יושב נגד ותיק, למוד ניסיון, ומחזיר טנקים לחיים, בסבלנות אין קץ.
מהנהג של מוביל הטנקים, בן חמישים ומשהו, שמתנדב למילואים מתחילת המלחמה.
מהגדוד ההוא שמחזיק את המסדרון כבר שבועות, והאוגדה, כבר חודשים –
ובפעולה אחרי פעולה מצמצמים את מרחב האפשרויות של "ראש הלשכה המדינית".
והקצינה, במרחק קילומטרים ספורים, או עשרות קילומטרים משם, מתעקשת –
על בסיס תחושה, קרעי מידע, פאזל חלקי.
הרחפן, שמישהו חשב שזה יהיה רעיון טוב אם ילווה את הכוחות. דיון בחט"ל, או במפא"ת, לפני חודשים.
ניסוי ברבמ"ד, ועוד אחד בצנחנים, מתישהו.
אנשי קומנדו שפיתחו תו"ל שלא היה קיים. בעולם. ללחימה במנהרות.
שילוב בין השריון לבין החי"ר.
תורות, תפיסות, ערכים – רצון.
כמה שעות אדם הושקעו במרחב הזה מתחילת המלחמה? כמה ימים. כמה לילות.
הדחיקה האיטית והכמעט סיופית. פיר אחרי פיר. מטר אחרי מטר. רחוב אחרי רחוב.

לא אקראי. ולא במקרה

מחשבות בעקבות חיסולו של סינוואר

ובאמת -

כל אחד במשימותיו, כל אחת במשימותיה בבוקר הזה. בין אם אתה נהג בגדוד הובלה צפוני, או מפקד חוליה בחטמ"ר יהודה, איש טכני בטייסת או חיילת ב-8200, לוחם מילואים בגבול הלבנון או מפקד כלי שיט באזור אשדוד. ידע כל מפקד, אך יותר מכך ידעו כל חייל וחיילת בסדיר ובמילואים - היה להם חלק ברגע הזה.

אולי זה מה שמסביר את הרתיעה שלי מכל הדיבור הזה על "במקרה" ועל "אקראי". טכנית היה שם קליע. ולפני זה ירי של טנק. אולי אובדן דם שקדם לכל אלה, מתחילת הקרב. אבל בכל יום שער, בכל יום שיום שהרגיש לפרקים אפור ושוחק ואולי חסר תוחלת, הסיכוי של סינוואר להימלט הלך ופחת. כתוצאה ממאמצים עקביים שהלכו ודחקו אותו. כתוצאה משיטתיות מבצעית עיקשת. ובסוף מה שהרג את סינוואר זה צבא העם. מה שהרג אותו זו היכולת לקום ממשבר. מה שהרג אותו זו התמדה. נחישות. דבקות במשימה. רעות לוחמים. שיטתיות. אין שום דבר אקראי או מקרי ביכולת להיות שם, 377 ימים ברציפות, דרוכים, מקצועיים, מדויקים.

רון בן ישי, שראה כבר מלחמה או עשרים, ניסה בערב ראש השנה להסביר מדוע הוא אופטימי: "בגלל המוטיבציה האדירה שהפגינו ההמונים שרצו להילחם לצד תושבי העוטף ולהציל אותם ביום הטבח הנורא באוקטובר שעבר; בגלל המוטיבציה שראיתי בכל זירות הלחימה אצל הלוחמים במילואים ובסדיר; ובגלל המוטיבציה של החברה האזרחית לסייע לנפגעים ולשמר את הבית השלישי כמדינה יהודית ודמוקרטית. הניסיון שצברתי בשנים הארוכות שבהן אני מסקר מלחמות מוכיח חד-משמעית שמי שמנצח הוא הצד שיש לו מוטיבציה, ונחוש להילחם כדי לחיות. לכן אני מאמין שנהיה כאן לדורות."

אחריתה של המלחמה הזו היא בחיים, ובשיבה אל החיים. שיבתם של המפונים, והחטופים, והלוחמים - אל החיים. שום מוות לא היווה מעולם שריקת סיום של מלחמה. אבל זו סגירת מעגל אחד מיני רבים. והיא חשובה. ואני מקווה שנדע לטעת בכל אחד ואחת מאיתנו ובכל אחד ואחת מפקודינו את הידיעה שיש לו חלק בהישג הזה.

לא היה מודיעין מדויק, ולא מיקום ספציפי, ולא ודאות. והיה שם גם מזל. אבל היה גם רצון, רוח, מקצועיות, שיטתיות עיקשת - שלם מבצעי.

לא אקראי.
ולא במקרה.